

[Oluf Pedersen.]

til finansiering af omsætningen af de samfundsskabte jordværdier. Det er, ligesom disse kreditforeninger har troet, at det, der var deres opgave, var at belåne de samfundsskabte værdier i stedet for at udlåne til skabelse af værdier. Det er utvivlsomt en fejl. Det var det, der var baggrunden for realkreditkommissionens arbejde, som der jo ikke er kommet meget positivt ud af indtil nu.

Jeg mener, det er naturligt, at staten klarer finansieringen, når det gælder de samfundsskabte værdier, og stiller jord til rådighed, medens privatkapitalen sikrer finansieringen, når det gælder de arbejds-skabte værdier, yder lån til bygninger o. s. v. Selvfølgelig bør man finde en form, hvorved det er muligt at lave en privat kreditgivning, men her støder man jo på dette, at kreditforeningerne, der ikke har ydet større lån end svarende til de samfundsskabte værdier, samtidig har taget pant i det hele og hindret, at den normale kreditgivning kan foregå, således at de forbedringer, der skulle ske, ikke kan gennemføres. Jeg synes, at regeringen bør sætte ind her. Det havde været mere naturligt, om man havde prøvet på at finde vej frem til en bedre ordning af den private kreditgivning end til ydelse af statslån.

Selve denne tanke om ydelse af statslån er jo af ældre dato. Oprindeligt var begrundelsen den, at staten lånte billig, og selv om staten lånte ud igen og tog det samme, som den selv måtte give + dækning af omkostningerne, kunne staten endda låne billig, men sådan er det jo ikke mere. Med tiden er det blevet således, at staten låner dyrt. Ifølge det lovforslag, der her foreligger, skal staten låne ud til 5,5 pct. Nu ved jeg ikke, hvor staten selv kan låne til 5,5 pct., det ved måske den højtærede minister, men hvorfor skal låntageren ikke betale det samme som långiveren? Hvorfor skal der være statstilskud, hvad er meningen med det?

Jeg synes, det er en dårlig lovgivning; jeg synes, at de penge, det drejer sig om, ingenting er i forhold til de problemer, der foreligger, men skal disse problemer løses, kan det kun ske ved, at man skaber de rigtige vilkår for den private kreditgivning.

Her er et punkt, hvor man kunne sætte ind, uden at det kostede staten noget og med et meget bedre resultat, end man kan regne med der vil komme ud af det lovforslag, der foreligger her.

Hvad angår det forslag til folketingsbeslutning, der foreligger fra det ærede medlem hr. Foged m. fl., vil jeg sige, at jeg synes normalt ikke om, at lån opsiges ved eyeskifte, men hvis lånet er ydet til lav rente, vil det jo være naturligt, at rentevilkårene ved salg kommer til at svare til det, staten selv må betale. Jeg vil ikke anbefale en tilbagerykning for statslån; det synes jeg kan virke urimeligt.

Peder Christensen (Rebild): Jeg har bedt om ordet, fordi jeg ikke kan tiltræde det foreliggende lovforslag. Det bliver ingen let opgave at fordele de her omhandlede statslån. Det er påpeget, hvor stort et behov der er, hvor store beløb det drejer sig om. I forhold dertil er disse 3 mill. kr. om året et meget lille beløb. Dersom vi regner med en gennemsnitsstørrelse af disse lån svarende til de hidtidige Marshallån til disse formål, nemlig 6 000-7 000 kr. pr. lån, vil det sige, at kun ganske få, ikke engang 1 pct. af samtlige landbrug, kan få del i disse lån. Vi kan måske også sige det på en anden måde, nemlig at disse 3 mill. kr. svarer nogenlunde til det beløb, som et af vore større slagterier har stående ude i kontraktgrise. Så vil man forstå, at det i hvert fald ikke er et beløb af en sådan størrelse, at det har nogen større betydning for landbrugets finansiering.

Uanset om man foretrækker statsfinansiering, hvad jeg altså ikke gør, er det efter min mening uanstændigt at gennemføre love, der i den grad favoriserer nogle få procent af landbrugets udøvere, og i den retning står dette lovforslag i modsætning til lovforslaget om grundforbedring, der blev fremsat samme dag. Med hensyn til grundforbedringslån har alle ret til det tilskud, der gives, når de opfylder de givne betingelser, og sådan må det anstændigvis være, dersom man ønsker at yde lån til et bestemt erhverv, til en bestemt gruppe. Dette forslag vil føre til forskelsbehandling og en løben på dørene hos de administrerende udvalg og nævn for at få del i disse